

LITTERA BIBLIA A N ARGUMENTORUM.

Que in hoc primo tomo Mysteriorum Domini Nostri continentur.

Mysterium Incarnationis JESU CHRISTI Dei, & hominis.	pag. 1
Nativitas Domini nostri , & quidquid ad hoc pertinet Mysterium.	19
Mysterium Circumcisionis. Circumcisio Judaica, & Christiana. Circumcisio Spiritualis, vetus, & nova.	39
De Sancto Nomine JESU.	53
Mysterium Epiphaniae.	66
Mysterium Transfigurationis.	93
Ablutio Pedum.	105
Mysterium Passionis JESU CHRISTI generatim.	114
Continuatio Passioneis JESU CHRISTI, ubi agitur de qualibet parte singillatim.	131
De Doloribus interioribus Salvatoris in horto Olivarum.	ibid.
Judeæ Proditio.	142
Captura Salvatoris in horto Olivarum.	145
Quid acciderit Domino nostro apud Annam, & Caipham.	147
Lapsus Sancti Petri.	152
JESUS sistitur coram Pilato.	157
JESUS mittitur ad Herodem, a quo contemnitur. Injuriae quibus affectus fuit in Herodis aula.	159
Novi conatus, quos exerit Pilatus, ut JESU CHRISTI vitam tueatur.	162
Ignava Judicis hujus politica, & quid ibi usque ad Salvatoris condemnationem contigerit.	ibid.
JESUS CHRISTUS cum Barraba comparatus.	ibid.
Flagellatio Domini Nostri ad Columnam revincti.	163
Spineæ Coronæ impositio.	166
Expositio verborum illorum: ECCE HOMO.	167
Quid præcesserit condemnationem Filii Dei quousque ad Calvarium adductus fuit.	169
Quid accidit post damnationem Filii Dei usque dum pervenit in Calvarium.	171
Crucifixio JESU CHRISTI, & quid acciderit in Cruce.	173

BIBLIOTHECA CONCIONATORUM THEOLOGICA, COMPLECTENS DOMINI NOSTRI MYSTERIA.

MYSTERIUM INCARNATIONIS,

Jesus Christus Deus, & Homo, &c.

M O N I T U M.

CVM Verbi Incarnatio sit fons, atque principium omnis felicitatis Mortalium, est etiam primam mysteriorum, que Salvatoris Personam respiciunt. Scio equidem nimis infrequenter de significi verbis fieri de hoc Mysterio, eo quod die Annuntiationis Sanctissime Virginis, quo Verbum eternum Caro factum est, Concionatores ut plurimum de Marij laudibus loquuntur, quia in Filiis humiliacionibus immortentia: & tantum est hoc mysterium atque tam incomprehensibile, ut eius altitudinem admiratio potius, & silentio, quam sermone afferre possit. Sed quandoquidem Sancti Patres, Theologi, ac tot Volumina de hoc argumento conscripta satis difficiliter differunt; opus nostrum sane maius erit, & mancū si prætermiserimus verba facere de precipiis, & maximo nostra Religionis Mysterio, quod fundamentum est ceterorum. Quia in re animadvertisendum est 1. Adventum, & introitum Incarnati Verbi in Mundum diuersis rationibus contingit; altera quidem secreta, cum post beatissime Virginis confessum in illius fini concepsum sit per operationem Spiritus Sancti; altera vero manifesta, cum in lucem prodit in Bethleemita tabulo; unde factum est, ut sepe duo hec Mysteria sub uno tantum nomine Incarnationis Filii Dei comprehendantur; quantumvis sit difficultissima, & seorsim valent pertractari; quod ipsi confundit seculi sumus. 2. Neque ideo existimandum est, per hanc distinctionem, ubi de Incarnatione loquimur, illud intelligendam esse unicum momentum, quo Verbum caro factum est, neque tempus, quo jacuit in utero Sanctissime Matris: verum etiam comprehendit ea, quia inde confessus sunt, effectus, omniaque bona, quorum adorabile hoc Mysterium fuit principium, & causa. 3. Animadvertisendum quoque est, quanquam hoc argumentum non retrahetur, ut nescio, utrum inventari possit alterum argumentum magis Christianorum, uberioris consolationis, & aptius ad ciendos in fidelibus animabatur sensu spiritu, animique grati erga incomparabile hoc beneficium.

P A R A G R A P H U S P R I M U S.

Multiplex Synopsis Sermonum hujus argumenti.

I. **M**ysterium Incarnationis in se ipso tantummodo consideratum, quin habeatur ratio Dominiæ Nativitatis, redigatur ad tria, que tres sermones unius partes possunt constitui: videlicet 1. Ad initium a Deo confitendum, hac ratione homines falsos facienti. 2. Ad confitum hujus executionem, assumptum paibilli, & mortali corpore in sinu Virginis. 3. Ad sensus, qui occupant illum toto eo tempore, quo conclusus jacuit in utero Matris.

Pars prima. Quod spectat ad Dei confitum de hominibus falsis faciendis, humanae assumendo naturam, quod Incarnatione vocatur; ubi narratum fuerit Deum optimum maximum, cum creasset Angelum quidem in Calo, hominem vero in terris, & uterque per enorme ingratiam animi vitium ab officio recesserit, debitum Creatori sui detrectantes obedientiam, confitum iniuste ostendendi justitiam quidem suam, Angelis poenam infligens, misericordiam vero suam hominem salvans: 1. Afferri possunt rationes, que impellere potuerunt Supremum nunc rerum omnium Dominum, ut homini potius parceret, quam Angelo, cuiusmodi esse possunt gloria luxuratio; quippe Angeli peccatum parti dumtaxat spirituum illorum obfuscat; sed omnes homines in protoparente suo peccaverant;

Hendry Bibl. Gen. Thes. de Myster. Tom. I.

& omnes in aeternis damnationis poenas incurserant. Hanc autem adeo nobiliter naturam ponitus interire, ac reprobari non decere, & ne unum quidem hominem ad finem suum pervenire posse, incommode vixum est. Ratio altera defumitur ex dictamine, quod inter Angeli, hominique peccata intercedit. Angeli quippe per propriam voluntatem peccarunt, quia ab illo tentarentur, & in celus pertraherentur, & mera nequit exstitit peccati eorum causa, cui nullam praetextare possunt vel infinitatem vel ignorantiam: cum e contra omnes Filii Adam nonnisi pars sui voluntatem peccaverint, & primus illi hominum pars ad Dominum legem infringendam fermonibus, ac illecebris satanæ fuerit actus, & præterea ab uxore decepera cauas, aliquae consilia, propter quæ plauerit Deus hominis potius misereri, quam Angeli; confortans enim propriam illius bonitatem in eaufa fuisse, quod a nobis exigunt aeternos animi grati sensus, ne mereremur subire effectus iustitiae illius propter alia propriei voluntatis criminis adjecta illi, quod hereditario veluti jure a primis parentibus nostris acceptimus. 2. Eiusmodi sermo initius potest de prælatione homini concessa, pro cujus salute incarnatus est, relinquens Angelos in iporum calamitate, quamvis natura eorum sit nostra praetantior. Quid ipsi Deus feceramus, ut nobilissimis illis mentibus anteferremur? Non inquam, quibus minil inerat, quod allicere posset Deum, ut nostrum rationem habetur, cum aliquo rei elemus corundem sic;

A Jerum,

De Mysterio Incarnationis.

4
bus, quæ Deus simul in Incarnatione conjunxit; videlicet Deum & hominem; Matrem Virginem, fidem, & spiritum humanum.

Idem explicans hunc Jeremias locum; *femina circumdat vitam, ostendit, JESUM CHRISTUM in finu Matri habuisse sapientiam, eademque perfectiones, quas habebat, cum virilem atrigit zatem.*

Sanctus Leo Sermon. 10. *Quadragesimæ*, docet, si homo non peccaserit, Verbum carneum afflupturnum non fuisset.

Festivitatis aliquae.
Dionysius Carthusianus, in *Dialogo Fidei Catholicae*. Saurez in 3. patrem D. Thomam. Inignis iste Theologus funditus tractat hoc Myterium in præclaro opere *Mysteriorum* quo respiciunt Filium Dei.

Bellarminus Tom. 1. *convers.* lib. 3. *de perfidioribus Divinis cap.* 4. ubi sermo de necessitate, convenientiis, & rationibus Incarnationis.

Idem de benefitiis Incarnationis magnitudine cap. 7.

Granatenis in tract. 2. de Amore Dei, consideratione 1. ubi agit de hoc inestimabili beneficio.

Idem in meditationibus cap. 1. ubi ostendit occasionem, quam habuit Deus se fe faciendo hominem, & media, quibus ad id uter est; & mirabilia, quæ in hoc Myterio colludent.

Idem in Catechismo suo, parte 3. dialogo 2. & 3.

Catechismus Tridentini Concilii de tertio articulo Symboli Apostolici.

A Ponte in *Duce Spirituali* tomo 1. cap. 15. ubi verba facit de his, que fecit Dominus in hoc Myterio.

Idem in parte prima suarum meditationum.

Arias, *Imitatione Christi lib. 1. tract. 1.*

Pater de Argentano & Capucinorum familia libro, qui inscribitur *Magnalia Jesu Collatione* 2. 3. & 4.

P. Grifel in libro, cui titulus: *Homo Deus*.

P. Ragon in volumine, ubi loquitur solum de affinitate Verbi cum sancta Humanitate.

P. Caulinus in *Aula Sancta* tom. 1. tract. 2. Axiomate 7. de Divinitate.

Sanchez de Regno Del lib. 3. cap. 1. & 2.

Cardinalis de Berulle de statu, & magnitudibus JESU, sermone primo.

P. Guillelmus in libro cuius *Splendor Christiana*, fusus ea prosequitur, quæ ad hoc pertinent Myterium.

Liber cuius titulus, *Passiones JESUCHRISTI*, Cap. 5. *Passio.* 2.

P. Texier in *Tomo Mysteriorum sermonem* habet, ubi de Incarnatione tantum agit.

Sarazin in *Tomo primo adventus*, sermone 2. ostendit JESUM CHRISTUM a primo Incarnationis sue momento reparatorum.

Lambertus tom. 5. *Homiliarum loquitur de aeterna Verbi Nativitate*.

Abbas du Jarry in *sermone Annunciationis*, de Verbi Incarnatione sere verba facit.

Adventus P. Duneau continet plures sermones de adventu Fili Dei.

Auctor sermonum in omnia Ethicæ Christianæ argumento tom. 1. Mysteriorum sermonem habet hujus argumenti.

Granatenis in locis Communibus. Tit. *Christi Incarnationis*, & *Nativitas*.

Carthagena in *Homilias* in hoc Myterio.

Labatha. Titul. *Christi Incarnationis*.

Mangorii Monita.

PARAGRAPHUS III.

Loci, Figure, Prophetæ, & Applicationes Scripturarum hinc argumento.

Misit Deus Redemptor populo suo. Psalm. 110.

Egedie Virgo de radice Jesse, & filos de radice eius adceret, & resupserit super eum Spiritus Domini. Ista 11.

Ecco Virgo concepit, & parvit Filium, & vocavit eum Iesum Emmanuel. Ista 7.

Generatio eius quis erabit? Ista 53.

Ipsa ipsa zeplis, & salvabis nos. Ista 37.

Utrum dirumperes calos, & ipse ventres. Ista 64.

Reuelabit gloria Domini, & vidibiles omnis tunc parvus, quod est Domini lectionum est. Ista 40.

Expellat Israel, & Salvator eius. Jerem. 14.

Ipsa est expectatio genitum. Genes. 49.

Ostensor, Domine, misere, quæ missuras es. Exodi 4.

Desiderium collum aetarum. Genes. 46.

Venit desideratus multis genitibus. Aggei 2.

Faci pietatem in brachio tuo. Lue. 1.

Videlicet omnis eato salvator Del. Lue. 2.

Verbum carofadum est, & habilitavit in obis. Joannis 1.

Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret. Joann. 3.

Abram exultauit, ut videt diuum meum; videt, & ga

videt est. Joann. 8.

XL

Investigabiles dicitur, & sacramentum absconditum a faciliis. Ad Ephes. 3.

Erasmus nativa filii tra. Ad Ephes. 2.

Deus erat in Christo natus recognoscit: lib. 2. ad Corinth. 5.

Pro nobis omnis donavit illum, quoniam non omnia cum illo nubes denovit. Ad Roman. 8.

Nouum crescit Dominus super terram; femina circumdat vitrum. Jerem. 2.

Ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum factum est. Ad Galat. 4.

Cum in forma Del. esse non rapnam arbitriam efficeret aquila, sed somnium extinxit formam serui accepit, & habuit inventus ut homo. Ad Philippienes 2.

Cum introductus primogenitus in orbem terrarum, dixit, adores eum omnes Angeli Del. Ad Hebr. 1.

Nostrum Angelos approbavit, sed sonus Abraba approbavit. Ad Hebr. 2.

Hoffman. Et oblationem noluit, corpus autem apastri mibi, tam dixi, ecce venio. Ad Hebr. 10.

In mundo erat, & mundus eum non regnauit. Joannis 1.

Spiritus Sanctus superuenit in te, & versus altissimi obumbrabit tibi. Luce 1.

Hoc est vita aeterna, ut cognoscant utrum Verbum Verbum est. Iohannes 17.

Excita potentiam tuam, Ercent, usque ad factum. Ps. 79.

Rorate cali desuper, & nubes pluvias infundit. Ista 45.

Prophetæ dicitur, & tempora adimpleta. ac dixisse, Daniel aulmadobet sermonem, & intellige visum. Separaginta hebdomades abbreviata sunt super postulum sicut, & saep uenit sanctum suum, ut consummetur prevaricatio, & finis accipit pecuniam, & delectus iniquitas, & adducatur iustitia semperis, & impensus visio, & prophesia, & unius Sanctorum Sandorum. (Daniel 9.) Quæ prophesia adimpleta est tempore praeanotato juxta Historiæ rationes, qui omnes contentunt; & que non nisi de Melfa qui Verbum Incarnatum et potest intelligi.

Quin nam ad loquaciam induxerat Aggæus prophetam cum ea majestate, quæ digna erat Deo exercitum? Ad huc modicum, & ergo commissum calum, & terram, & mare, & aridum, & moreso omnes gentes, & venient desiderantes omnes gentibus, & implesus denum istam gloriam. (Aggi 2.) Nonne idem erat Spiritus, qui mox operatus est ingenus illud Mysterium, quod videmus, & quod tunc docebat fideles famulos suos.

Non loquor de Moyse, qui ut a se declinaret mandatum, quo a Deo jubebatur convenire Pharaonem, & liberare populum suum de tyrannie, qui premebat, deprecatus est Dominum, ut hanc legationem malleat illi mandare, qui aliquando mittendum erat ad mundum liberandum de tyrannie, quæ crudeliter Pharaonicam supererat: obsecro, mitte, quem misseres. (Exod. 4.) Quod palam supponit revelationem, & cognitionem hujus Mysterii, quo homines erudiendi erant de jugo fatuus, ac de tyrannie peccati.

Regius Piatæ palam ostendit, fe Mysterium hoc non ignorasse, per ea verba, quibus S. Paulus Apostolus utitur probaturus Judæos, Meliam non per adoptionem dumtaxat esse debere Filium Dei, sed vere, ac re ipsa, eamdem substantiam, atque naturam habentem. *Filius meus es tu; ego habe genit us.* (Psal. 2.) Tandem enim de hac veritate non licet ambigere, quæ totius est Christianæ Religionis fundamentum. Propheta hic sermonem suum convertit ad Reges, atque omnes, quibus est regimen populorum, ut illos admodum ac expedientia documenta sua, & ad fervanda hac in re sedule divina instituta, aliquo proficiens in indignatione Domini, & ultionis ejusdem portinas subiungit. *Et nunc Reges intelligite, eruditimi, qui iudicatis terram, apprehendentes disciplinam, ne quando irascatur Dominus.* Idem Psalmita alibi, ubi de Melia verba facit, quem Christum, & Unctum Domini appellat, hæc habet verba, quibus ostendit illum Deum esse debere: *Sedes tua Dei in faciulis [scilicet] Virga directrix virga regni sui: Dilexisti iustitiam, & odisti iniuriam: propera auctoritate Dei Deum tuus.* (Psal. 44.) Ubi animadvertiscum est, hic mentionem fieri: iugis, & uncii, & utruncum Deum, Dominum que vocari: Meliam, & Christum, unum, & idem esse; idemque Meliam esse Deum, & Deum, qui humanam carnem assumptum est.

In mundo erat, & mundus per ipsum factus est, & mundus non cognovit. Iohannes 1. Verbum Aeternum venit ad homines illuminandos, efficiendosque Dei Filios; sed quid Verbum auctoritate illius præbuerunt indigos: *Mundus cum non cognovit; Videlicit, qui rerum terrenarum amorem possidebant, & qui se damnari intellexerunt placitis, que Dei Filii constituit. In propria venit, & libi non receperunt illum. Verba hæc explicantur de Judæis. JESUS CHRISTUS propter illos postquam venit, cum misit illos ad predicandum Evangelium: *Ite ad eum, quæ perierunt domus israel.* (March. 10.) Illi telles fuerunt miraculorum ejus. Hæc quid prætermis Salvator, ut illos traheret ad se? Tamen non recuperant illum, & quavis Dei Filius illis favere cuperet, & coegerunt eum, ut tententiam hanc in illos proficeret: *Amen dico vobis: auferetur a vobis Regnum Dei, & dabitur populo faciens fructus illius.**

Verbum caro factum est. Iohannes 1. Ecce principium liberationis nostræ, & omnis nostra felicitas. Verbum caro significat hominem totum, velut cum dicit Evangelium, Omnis caro videbit Salvatorem suum a Deo; Igitur, Omnis caro videbit. (Luc. 3.) Evangelium memor solum id, quod vilius est in homine, ut intelligamus quoque se humiliaverit Filius Dei propter amorem nostrum. Verbum caro factum est; que comparatio inter Verbum Dei, & carnem mortalem, ac peritum?

Sed quemadmodum Verbum tempest permanuit, non defitit præberere nobis specimen magnitudinis suis in ipsius etiam humilitatis suis. Hoc nobis invenit postrema illa verba: *Vidimus gloriam eius, gloriam quasi unigeniti a Patre, plenum gratiae, & veritatis. (Iohannes 1.)* Vidimus gloriam eius, gloriam inquam eius, qui plenus est gratiae, & veritatis, cuius plenitudinis fructus quotidie percipiuntur. Ille est plenus veritatis, vel potius veritas ipsa. Spiritus, ut dicit S. Joannes in Epistola prima, perhibet Testimonium, quod JESUS CHRISTUS est veritas.

In similitudine hominum factus, & habitu inventus ut homo. Ad Phillipenses 2. Deus creaverat hominem ad imaginem, & similitudinem suam; homo hæc fuit ingratus, & adeo calamitosus. Hoc uenit, ut imaginem hæc deformaverit, & deleverit hujus similitudinis linea menta Creatori suo non obtemperans: Quid fecit Dominus miserans, atque misericors? Fecit ut ipsum ad imaginem, & similitudinem hominis, ut repararet malum, in quod lapsus erat. Quamobrem nati voluit aliorum hominum more, & subire omnia mala, quibus illi sunt obnoxii, præter peccatum: *Tormentum per omnia pro similitudine abque peccato.* (ad Hebr. 4.) Factus est similes nobis, ut nos facerem similes sibi. Non corripimus, & profanavimus imaginem suam; ipse insauravit, & sanctificavit illam, no-

straam. Sybillærum testi monitione. *Ecce dabis vobis Deus ipsi lignum, Femina circumdat vitrum.* (Ioh. 31.) 3. Columna quoque, quæ Israelites in deserto praebat, figura fuit Incarnationis, Sancto Augustino teste, quia noctu lucebat, ac interdui nubes erat opaca, & visibilis; quod laudat Pater applicat humanitatem Salvatoris, qui quazam sicut nubes fulgens oculis fidei, qui se ipsam tradidit fatis cognoscendam per opera sua mirabilia.

Non supervacuum, neque abs re puto hoc in loco proferre testimoniū Sybillarum, quas antiqui Ecclesiæ Patries, non fecerunt ac celebrerunt. Autores apud Ethnicos calcit lumine afflitas agnoverunt, atque in puritas sua

Hadry Bibl. Cons. Theol. de Myster. Tom. I.

A 3 stram

De Mysterio Incarnationis

lerum, superbie videlicet, & rebellionis. Tamen illi exter-
num erunt miseri, quin sperent se aliquando a lapu re-
furestros, & in nostra facultate situm sit frui beneficio
Incarnationis, quandoquidem Deus factus Homo, factus
est simul liberator, Medicus, & Salvator. O Dei bonitas!
O Misericordia! O prælatio utilissima, quam nunquam
fatis celebrare in omnem licet extensitatem! *Misericor-
dias Domini in eternum canabo.* (Psalm. 88.)

Pars altera. Consideranda sunt & oculis subiecta
miracula, que in magno hoc excedendo consilio contige-
runt; vix enim Sanctissima Virgo præbuit auctoratum, cum
Spiritus Sanctus de tempore articulo fixit corpusculum
illud ex purissimo Marie Sanguine, creavit animam, qua
cum illo conjuncta fuit: simulque Verbum eternum, & uni-
genitus Dei Patris, personaliter, & consubstantialis utri-
usque sedis conjuxit, & ex hac conjunctione cum Divina
Natura exitit Deus-homo, hac persona adorabilis,
quam JESUM CHRISTUM vocamus; verus simul Deus, &
verus homo, quod dictum Incarnationem: Mysterium
hoc adeo suave est, & tot illecebris plenus, ut S. Augustinus
illud fatus admirari non posset; ibique omnes collu-
cent Dei perfections, ita ut nequeam magis confundare:
Sapiencia, qua viam nostra est fatisfacienda simili divina
iustitia, & misericordia; potentia eius nihilo feciūs refu-
get, quod simili ea conjuxerit, qui inter eō oppotita
maxime videbantur, veluti creaturam cum Creatore, &
humana natura infirmatas cum divinis perfections &c.
Sed potissimum bonitas Dei ibi resedit, quod cum alia
plura non defecit illi nostrarum salvandi media, hoc ele-
git quod non magis decebat, quod magis nobis profun-
ditus erat, & quod nobis magis testam̄ reliqui amoris
ejusdem erga nos magnitudinem.

Pars tertia sit in exponentiis sensibus cordis Divi-
ni Hominis hujus in ipso Incarnationis sui momento, ac
eo tempore quo in Matre sua sibi delituit. 1. Ex eo
tempore incipit fungi suo salvatoris officio, pro quo ve-
nerari, offerens te Patri sibi ad voluntatem ejus adimplen-
dam, & futurus victimam hominum salutis destinata. *Inge-
nientia in mundum dixit: Hostiam, & oblationem natum, cor-
pus autem aperte mibi; tunc dixi, ecce venio.* (ad Hebr. 10.)

2. Obtulit humilitatem, & exanimatum statim, ad
quem se quadammodo exanimatum intuitus est, ut satisfa-
ceret pro hominis superbia, qui eo voluerat ascendere,
ut se Deo similem præberet. 3. Lazarus, et videns se posse
Patri sui gloriam reparare, illi honorem magnitudi-
ni ipsius parem procurans. 4. Sermonis hujus finis facien-
tibus est; adorando Incarnatum hoc Verbum, ac illud cum
Angelis colendo, cīque eternas gratias profiendo.

II. In Incarnationis mysterio tria nobis præstitit Deus, qua
argumentum, ac partis sermonis possunt constitutare.

1. Nostram suscepit naturam, ut suam nos commu-
nicaret Divinitatem, idque personaliter, & substantialis
Sanctæ Salvatoris humanitatì, qui hanc obcaeciam Dei Fi-
lius est per naturam, & hanc ob qualitem meetur omnes
homini culus, & Angelorum. Quod vero ad alios
homines spectat præter incomparabilem honorem, quic-
quit illis ex affinitate quam habent cum divino hoc nomi-
ne, quippe qui ejusdem sunt natura, cum illo; illis etiam
promeruit in hoc Mysterio, ut fieri possent Filii Dei per
adoptionem, quemadmodum patrem dilectus testatur di-
scipulus: *Quoniam autem recognoscimus, dedit eis patrem*

Filius Dei heri, &c. (Joan. 1.) quia adoptione sit per
gratiam sanctificandam, quia quedam illi divina natura par-
ticipatio, quemadmodum S. Petrus explicat: *Maxima, &*
præstissima nobis dona dantur, ut per hoc efficeremur divina con-

fortis natura (2. Petri 1.).

2. Cum esset infinite beatus, & impossibilis subiectis se
vita hujus erumis, ut nos faciens sua felicitatis particeps.
3. Cum sanctus esset, & sanctitas ipsa, induit peccati-
torum similitudinem, ut nobis gratiam, atque sanctitatem
meretur, & fieret nobis sanctus, perfectaque vita prototypus.

III. Instituit quoque potest sermo de principiis perfections, quatuor quas confitetur, & colit fides in Suprema Dei im-
pudentia, que sece abicit, & extinxit in hoc Mysterio, ut loquitur S. Paulus: quoniam in eo potissimum enite-
runt, & gloriolissime propero nos emicuerunt.

1. Ejus est potentia; hoc enim unica ratio est, quae af-
ferri potest sexcentorum incomprehensibilium miraculo-
rum, que homines, Angelique in magno hoc Mysterio ad-
mirantur. *Feat potestiam in brachio suo.* (Iust. 1.) Si enim
ex me quereris, quomodo Verbum poterit communica-
re perfectionem suam natura creata, quandoquidem ipsum
communicare nequit in Divinitate sua persona increata; nū aliud respondere vobis possum, nisi quod in hoc incom-
prehensibili mysterio exsimum potest ipsius opus refu-
fit. Hoc ipsum potest responderi ceteris prodigiis, quae
in incarnatione continetur, & que credere nos cogit fides. Hic extimus est sua Omnipotentia conatus, que to-
to caloplura, & majora potest efficiere illis, quae humana
mentis valet comprehendere, ut dicit S. Augustinus. Quia

loquitur Scriptura de cælis alliquis Dei crætans dicit ex
eis opera digitorum Dei: *Viduho eis opera digitorum tuorum.* (Psalms. 8.) Incarnationem vero opus appellat
potentiam brachii sui: *Facit potentiam in brachio suo.* In crea-
tione exercuit potentiam suam in nihilo; sed in Incarna-
tione exercuit illam in semetipso, sc̄e humilians, & ex-
amens &c.

2. Neque minus in magno hoc Mysterio infinita Dei sa-
piencia resulget: si enim Spiritus Sanctus nos docet divi-
nam hanc perfectionem ab uno ad alterum extremum per-
tingere, omniaque suaviter disponere: hoc in Incarnatione
non solum complexa, sed duo extrema inter longissime
diffusa; sed arte conjuncta ea, quae magis videbantur op-
posita, & que simili eis non posse videbantur; fecit enim
ut una eademque persona Creator esset, & Creatura, im-
mortalis, & mortis legibus obnoxia, impavidus, & pa-
cabilis &c. Secundo loco, si Sapientia disponit omnia suau-
tere, (Sapiens. 8.) videlicet creatu omnia ad extremum eorum
finem additum per media congrua, nature suæ confor-
ma, & apta natura, & conditioni ipsorum, eum homo ad
vitam suæ regim, & finem suum auctemendum indigerat proto-
typo, qui simili & nulli posset, ut posset videti, Deus
poterat in melius hoc monus obire, quam semetipsum in Incar-
natione hominem faciens? Natura divina infallibilis erat,
quod simili ea conjuxerit, qui inter eō oppotita
maxime videbantur, veluti creaturam cum Creatore, &
humana natura infirmatas cum divinis perfections &c.
Sed potissimum bonitas Dei ibi resedit, quod cum alia
plura non defecit illi nostrarum salvandi media, hoc ele-
git quod non magis decebat, quod magis nobis profun-
ditus erat, & quod nobis magis testam̄ reliqui amoris
ejusdem erga nos magnitudinem.

3. Mysterium hoc erat quoque necessarium ad ostendan-
ti Dei justitiam, quæ tanta est, ut nihil mere huma-
num, nihil mere creatum, nihil finitum posset illi satisfa-
cere pro uno tantum mortali peccato; ad id enim requiruntur,
ut fastigio aliquam haberationem cum injurya, quæ sit
infini; quandoquidem injuria gravitas defumigare magna-
tudinem personæ, que injurya laciffita fuit, & que supra-
prema est, & infinita Dei majestas. Igitur infinita tamum
persona, & laeta pro nobis fastigare poterat; & ob
hanc potissimum causam Verbum Æternum incarnatum est,
ut subiecte pondus debitorum nostrarum, & ad extremum
utique quadrante justitiae Patris sui satisfaceret.

4. Exequitur in hoc eodem Mysterio incomprehensibilem
bonitatem. Si enim boni proprium est sibi communicare,
Deus nobis sua bona largitur, etiamen, vitam, ultimam
creaturum rerum suarum, sed per Incarnationem darit se
ipsum. Ex *Patre le Jesus. Tom. 7. Serm. 16.*

5. Hoc est magnus fidei nostra Mysterium, & christia-
na Religionis fundamentum, quippe in eo agnoscimus
Deum hominem factum, ut sit hominem Salvator,
atque Redemptor.

6. Hoc maximum est Speci nostræ argumentum; se enim
nobis subdidit arumnis nostris, ut nobis gratis mer-
etur, & nobis media suppeditaret, per quæ eternam le-
lices elemus.

7. Magnum est nostri amoris objectum; quandoquidem
unicus ejus amor in nos fuisti illi hominem fieri, & per
Incarnationem tuam sibi amori nostro subiicit. Qui non emittit
Dominum JESUM sit alienus. (1. ad Corin. 6. 16.)

In duabus sermonis partibus ostendi potest. 1. Quantam
Deo gloriam pepererit; & quantam sibi hominibus
utilitatem attuliter hoc Mysterium.

Quod priorem partem, gloria, quæ ex hoc adorabilis My-
sterio cœpit, Æterno Patri, 1. sita est in eo quod infinitus
& divina Majestate dignus honor prestitus fuit per cul-
tum, obsequium, adorationem hominis Dei, hoc est perfe-
ctione illi æqualis est, sed quod illi inferior est facta, ubi
factus est Homo. 2. Mysterium hoc reparat gloriam summi
Entis illius, tenebris peccatum, quod eamdem illi abrip-
pat. 3. Hominibus viam aperuit, quæ præstantis poscent
Deum in terra glorificare, quam poscent alia simul omnia
creata; offerendo in Sacrificio illi hunc hominem Deum,
huius virtutes imitando, eumque sibi tamquam prototy-
pum ad imitandum proponendo; ac tandem eternum cum
deum glorificando in celis, quos divinum hoc Mysterium
illis referavit.

Ad pertrectandam sermonis hujus partem alteram, S.
Bernardus paucis complexis est bona quæ celestorum homini-
bus ex hoc Mysterio, & quæ sunt infinita: *Venit Redemptor ad
mundum, ad eternas vias, medias, ad agros.* 1. Venimus
ex me quereris, quomodo Verbum poterit communica-
re nequit in Divinitate sua persona increata; nū aliud
respondere vobis possum, nisi quod in hoc incom-
prehensibili mysterio exsimum potest ipsius opus refu-
fit. Hoc ipsum potest responderi ceteris prodigiis, quae
in incarnatione continetur, & que credere nos cogit fides. Hic
extimus est sua Omnipotentia conatus, que to-
to caloplura, & majora potest efficiere illis, quae humana
mentis valet comprehendere, ut dicit S. Augustinus. Quia

ei, qui sua pharœiæ mortis nostris applicat, & vita
immortalis spem nobis restituit.

VI. Sermo de Incarnatione bisariam dividit poterit, & simili
que moralis, & hujus argumenti proprius fieri. Pars prior
considerabit, quid sit facie ad nobis, qui sumus, & in
Scripturam vocamus hominem filium. Illi hominum nūque
gravis cordis: (Psalms. 4.) quid inquam nobis faciemus sit
evadimus in Filios Dei; hoc enim facere voluit per hoc
mysterium Verbum Incarnatum: *Quæque auctor recipetur
eum, dedit eis pectus filios Dei sibi.* (Joan. 3.)

Quod ad priorem pertinet pars diffracte explicandis est
hic Sancti Leonis locus: *Suscipitur a misericordia humiliata,* a
virtute inimitabili, ac ardentia mortalitas. 1. Deus hic ma-
jestatis sibi humiliavit, & exanimavit, ut loquitur San-
ctus Paulus; Explicandum est quomodo, & quousque se
humiliavit; ut cum esset id, quod erat, se nobis simili-
lē faciat: *Suscipitur a misericordia humiliata.* 2. Ostendit
Adam ante peccatum suum igaoravisse Mysterium Incar-
nationis; sed post peccatum agnoscisse illud.

Idem lib. de Doct. Cris. c. 11. & in Encycl. c. 108. ratio-
nibus memorat, propero quæ Verbum Incarnatum est.

Idem Serm. 13. de Verb. Apoll. docet Deum Incarnatum ful-
le, ut salvaret homines, & quanta sit hujus beneficij ma-
gnitudo.

Idem lib. cur, quando, & quomodo Deus homo, ostendit
Adam ante peccatum suum igaoravisse Mysterium Incar-
nationis.

Idem lib. cap. 6. ostendit non potuisse Deum mittere An-
gelum vel hominem ad homines liberandos.

Idem ibidem rationem adferit, cur in adorabili Trini-
tate Filius, non autem alia duas Divinas personæ carnem
sulcepit; & ostendit modum, quo Verbum Incarnatum est,
non sibi indecorum, sed dignissimum.

Idem, vel alius auctor hoc ipsum ostendit in libro No-
vi & Veteris Testam. 1. Idem lib. 13. de Trin. c. 10. ostendit hoc ipsum.

Idem lib. 7. de Confess. cap. 18. docet Dei Filium car-
nem accepisse, ut nostra medeter superbiam.

Idem lib. 10. de Genesi ad literam rationem adferit propter
proximam Jesu CHRISTI caro non fuit peccatis obnoxia.

Idem Serm. 3. de tempore rationem memorat, cur dece-
ret Verbum dumtaxat hominem fieri.

Idem Epist. 1. ad Vetus. ostendit, cur Incarnatio fa-
cienda fuerit in modo, quo facta fuit.

Idem lib. 5. ostendit, Verbum cum homine totu-
rū simili se compunxisse, cum anima, & corpore, quod ip-
sum dicit libro de agone Christiano cap. 21.

Idem Epist. 10. ad Eusebium, loquitur de idiomaticis com-
municatione inter Deum, & hominem vi Incarnationis.

Idem lib. 3. de Trin. ostendit naturam nostram per Incar-
nationis Mysterium nobilitatem, & exaltatam fuisse.

Idem loquitur de tempore, quo adimplita fuit Incarna-
tio, cum omnia late efficiat pacata. Cap. 7. libet; cur Deus homo.

Idem Serm. 15. de tempore, ostendit decusse, ut Incar-
nationis fieret humilitate.

Idem libro 1. de Doctrina Christiana docet Incarnationis
finem fuisse medicorum exemplo mederi hominem per contraria ejusdem inimitabili remedia.

Idem Tractat. 78. in Joannem divinum explicit My-
sterium Incarnationis. Quia de re alibi passim loquitur,
velut in Sermonibus novis cap. 45. & 48. &c.

S. Fulgentius de Incarnatione cap. 4.

S. Eucherius, vel Eusebius Emilianus hom. 9. & 11. de Pasch.

S. Gregorius in cap. 20. Job verba facit de necessitate,
causis, & convenientiis Mysterii Incarnationis.

Idem in lib. 4. Regum ostendit, necessitatem Incar-
nationis propter Ad peccatum.

Idem Epist. 61. tradit, quoniam sit Ecclesiæ fides deIn-
carnationis Mysterio.

Idem Homil. 8. in Ezekiel docet, Divinitatem huma-
nitati conjunctam fuisse sine confusione.

Idem lib. 7. Moral. cap. 11. & lib. 18. cap. 26.

S. Cyprianus de Nativitate Christi, multa præclare lo-
quitur de Incarnatione.

S. Ambrosius de hoc Mysterio librum edidit.

S. Joannes Damascenus lib. 3. cap. 1. de fide orthod. osten-
dit, omnes Dei perfections mirum in modum in Incar-
nationis clarescere.

S. Basilis Seleuciensis sermonem edidit, de Incarnatione
de Verbi.

S. Chrysologus Serm. 147. 148.

S. Cyrilus Alexandrinus tom. 2. operum suorum.

Theodoritus Tomo 2. Sermons ultimo.

S. Maximus in Bibliotheca Sanctorum Passum. Cassianus lib. 9.

S. Anselmus lib. de modis redemptoris genit. humani c. 3.
affert rationes omnes, propter quas aquum erat, ut Deus
carnem indueret, quoniam nulla necessitas cogeret.

S. Athanasius tom. 1. orat. 2. & in tomo 2. ubi quo-
que de hoc Mysterio verba facit.

S. Bernardus Serm. 4. in vigili Nativit. ostendit Incar-
nationem opus esse supra cetera Dei opera admirabile.

Idem Serm. 25. super Cant. ostendit potissimum rationem,
quæ Deum impulit, ut homo fieret, sive ut amaretus
ab homine.

Idem Serm. 3. de Nativ.

Idem Serm. 10. loquitur de tribus admirabilibus operi-
bus.

A * bus

X. 1. Causa, quæ Deum impulit, ut carnem assumere.
Novus lib. Cœs. Thol. de Myster. Tom. I.

Paragraphus I.

3

ret, videlicet filiorum nostrorum filiorum filiorum: Repara-
tio gloria Patris sui, & intentio salvandi, & sanctifi-
candi mundum.

2. Modus, quo hoc Mysterium adimpletum est, voluit enim
habet Matrem, & novem mentes in utero ejus latere.

3. Incarnationis effectus, videlicet peccati destrutio,
& homini in omni jura sua restitutio.

PARAGRAPHUS ALTER:

Fons, unde hauriri copia posset ad proprias conditiones idem
replicandas, & Autores quæ de hoc arguuntur ruris faciunt.

S. Augustinus Aug. lib. de precato Oratio. c. 37. ostendit, Verbi tristis
Incarnationem exhiberi tamquam mundi nativitatem.

Idem lib. de Doct. Cris. c. 11. & in Encycl. c. 108. ratio-
nibus memorat, propero quæ Verbum Incarnatum est.

Idem Serm. 13. de Verb. Apoll. docet Deum Incarnatum ful-
le, ut salvaret homines, & quanta sit hujus beneficij ma-
gnitudo.

Idem lib. cur, quando, & quomodo Deus homo, ostendit
Adam ante peccatum suum igaoravisse Mysterium Incar-
nationis.

Idem ibidem rationem adferit, cur hoc peccatum agnoscere illud.

Idem lib. 6. cap. 6. ostendit non potuisse Deum mittere An-
gelum vel hominem ad homines liberandos.

Idem ibidem rationem adferit, cur in adorabili Trini-
tate Filius, non autem alia duas Divinas personæ carnem
sulcepit; & ostendit modum, quo Verbum Incarnatum est,
non sibi indecorum, sed dignissimum.

Idem lib. 1. & Veteris Testam. 1. ostendit hoc ipsum
velut in libro No. & Veteris Testam. 1. ostendit hoc ipsum.

Idem lib. 7. de Confess. cap. 18. docet Dei Filium car-
nem accepisse, ut nostra medeter superbiam.

Idem lib. 10. de Genesi ad literam rationem adferit propter
proximam Jesu CHRISTI caro non fuit peccatis obnoxia.

Idem Serm. 3. de tempore rationem memorat, cur dece-
ret Verbum dumtaxat hominem fieri.

Idem lib. 3. de tempore, ostendit decusse, ut Incar-
nationis fieret humilitate.

Idem libro 1. de Doctrina Christiana docet Incarnationis
finem fuisse medicorum exemplo mederi hominem per contraria

ejusdem inimitabili remedia.

Idem Tractat. 78. in Joannem divinum explicit My-
sterium Incarnationis. Quia de re alibi passim loquitur,
velut in Sermonibus novis cap. 45. & 48. &c.

S. Fulgentius de Incarnatione cap. 4.

S. Eucherius, vel Eusebius Emilianus hom. 9. & 11. de Pasch.

S. Gregorius in cap. 20. Job verba facit de necessitate,
causis, & convenientiis Mysterii Incarnationis.

Idem in lib. 4. Regum ostendit, necessitatem Incar-
nationis propter Ad peccatum.

Idem Epist. 61. tradit, quoniam sit Ecclesiæ fides deIn-
caronationis Mysterio.

Idem Homil. 8. in Ezekiel docet, Divinitatem huma-
nitati conjunctam fuisse sine confusione.

Idem lib. 7. Moral. cap. 11. & lib. 18. cap. 26.

S. Cyprianus de Nativitate Christi, multa præclare lo-
quitur de Incarnatione.

S. Ambrosius de hoc Mysterio librum edidit.

S. Joannes Damascenus lib. 3. cap. 1. de fide orthod. osten-
dit, omnes Dei perfections mirum in modum in Incar-
nationis clarescere.

S. Basilis Seleuciensis sermonem edidit, de Incarnatione
de Verbi.

S. Chrysologus Serm. 147. 148.

S. Cyrilus Alexandrinus tom. 2. operum suorum.

Theodoritus Tomo 2. Sermons ultimo.

S. Maximus

fram accepimus. Cecideramus affligerem volentes; & nos sustulit per humilitatem suam se ex se invanis. Desideramus esse filii Dei & cedemus nostram reparavit faciem suam homini. *Sicut similitudinem hominum factus, & habuit in inventu ut homo.* (Iata 3.)

Deus te statu est
autem est
eterna humi-
nus in illis filiis
fueruntque
illios. Iur
tue debet
admodum.

*Audite domum David, numquid parum vobis est molitus eis
omnibus hominibus, quia molitus eis & Deo me? Propter hoc
dedit iste vox signum: Ecce Virgo conceperit, & paries filium.
Ipsa 7. Profecto haec verba certe admirationem. Cogita-
bam Propter hunc potquam probabat Iudeus crimi-
nam suorum enormitatem dicens: non sufficit vobis mol-
itus esse hominibus per iniustiam, ac impotentiem ver-
stram? Num opus est ut impietas vestra Deum ipsum la-
cet? Cogitabam, inquit, post acrem hanc intrepida-
pem, zelo succentum ad tantum fedeliter adspicuum, pro-
prio hoc, Scito popule ingrat, propter impietates tuas
Deum immixtum in agros tuos sterilitatem, in urbes tuas
laem, in ditiones tuas desolationem. Sed hujus Prophete-
ta sermo Dei nomine loquentis longe aesis a minis ha-
jusmodi; propter hoc, at ille, Deus dabit sibi filium suum
non ad iudicandum, sed ad salvandum te. Profecto Dei
unius est ita ministrari. Ipse unus est, qui excogitare pos-
sit recentem ascensionem rationem de inimicis suis, isdem
benefaciendo, & se hominem faciendo, non ad illos con-
demnando, per condonando, sed fallos faciendo. Adductus De-
ministratio retrahit, i. pente, & salutis nos. (Iata 2.)*

In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, &
Deus erat Verbum. Joann. 1. Prima haec Evangelii Sancti
Joannis verba audiunt non possunt, quin videatur Sanctus
hic Evangelista aliter, & subtilius loqui de Incarnatione
Verbo, quam ali Evangelista. Sanctus Matthaeus loquiu-
tur de JESU CHRISTO, quatenus homine, & in genera-
logia, quam ejusdem instituit, memorat Majores, a quibus
genus decedit. Sed Sanctus Joannes illum considerat
quatenus Deum, cumque respicit in fini Patris, antequam
dicat eundem in Mariis fini hominem factum fuisse: &
Verum caro factum est. Dicer a Patre genitum fuisse ante
omnia facula, & antequam ab eodem datur Mundo in
plenitudine temporum. Quorsum autem ita logi incipit
de Verbi Incarnatione: nisi ut sublimi concipiamus
ideam praestitissimi munieris, quod nobis largitus est Deus;
ut cum apparebit, & se videtur praebebit hominibus,
tunc cum convertabitur cum illis, ac se demittet ad ea,
quae videbant indigna, tantum majestatem homines non
obliviscantur unquam, quid illa sit, & non separant
hominem, quem sub oculis habent, a Deo, qui invisibilis
est in una tantum persona.

Quo in se. Cum benigne, & humanitas apparuit Salvatoris Nostri Del,

erat cum insufficiens, incredibilis, orantes, desiderios fortes, &

Filiis hominis. Idem de Grat. Nov. Testam.

Quando (Deus) humana membra suscepit, opera Divina non

dilexit. Idem Serm. 27. de temp.

Diversitate natura carnis a Sanis Patribus futura cedebat;

et nolis facta creditur, tempora variata sunt, nunciis-

mis multata. Idem in Psalm. 50.

Deus homo fatus dignatus est, quatenus tanto illam plenus

diligamus, arcta laudemus, quanto clarus ejus benevolentia

gratia projectus nos cogoverimus. Idem lib. cur, quando,

& quomodo Deus homo.

Quia primus homo cedebat, oportuit, ut homo secundus con-

deretur, qui restitueretur, quam primus homo non ceteratur, iste

quasi emendando texerit. Idem ibidem.

Debetum quidem Ad adam tantum erat, ut illud non deberet sol-

vere nisi homo: sed non posset nisi Deus. Idem ibidem.

Verbum corpus assumpsit nostro corpori similes, & solo different,

quod natura ex Virgine, & Spiritu Sancto. Idem, vel alias

auctor lib. de Incarn. Verbi.

Necesse fuit Verbum Deum, & hominem in unam convenire posse,

ut qui Filius esset secundum Divinitatem, idemque Filius secundum humilitatem.

Idem lib. cur Deus homo.

Ab hominibus carnem assumpsit, sed non more hominum;

nam patrem habens in celo, matrem elegit in terra, & illi

natus sine Mater, & sic sine Pare. Idem tract. 26. in Joannem.

Amor Deus invisiibilis, fons suis factus est simili. Idem

Manual. cap. 22.

Si Deus peccatores non amaret, de celo ad terras non descen-

deret. Idem tract. 49, in Joannem.

Totum hominem Salvator ipse suscepit, dignatus nobis re-

tum liberare quod fecit. Idem de Continentia, cap. 12.

Totum hominem suscepit Verbum, & totum homo factus est

Verbum. Idem in Psalm. 56.

Creditimus pro nobis Deum omninem factum ad humilitatis exem-

plum, & ad demonstaudam erga nos Dilectionem Dei. Idem

lib. 8. de Trinitate cap. 5.

Homo novus factus sumus, quia & ille homo novus venit. Idem

tract. 30. in Joann.

Sancta misericordia nostra necessaria factum Deum incarnatum

ad humanam naturem reparationem. Idem lib. 13. de Trinitate,

cap. 10.

Quis est tam durus, quem non molliat amor Dei, & sic

hominem præveniens: tam, inquit, volumens amor, quoniam he-

PARAGRAPHUS IV.

Zacch. & Sennonis Sandorum Parum hujus Argument.

Filius est Deus homo, ne homo ficeret Deus. Augustinus

ferm. 9. de Nativitate.

Deus abiectam humanam naturam societatem non exhibuit, sed

existens iste se. Idem Epist. 120.

Ista natura humana nostra, & tam celsa, & tam summa

subiectio est, ut quo anterius astus non habeat. Idem lib.

de Praedict. Sancrum, cap. 15.

Ut homines nascerentur ex Deo, prius ex ipsa natura est Dei.

Idem Tract. 1. in Joannem.

Quo altius carnem nostram attulit (Deus) non habuit.

Idem Serm. de Tempore.

Tata ratio facti est potentia facientis. Idem Epistola 2.

Pace in te Christo, agnoscet in te Christum. Idem de Ver-

bius Apostoli.

Si homo non periret, Filius hominis non venisset. Serm. 8.

Item.

Verbum Patris, quod est candor lucis eternae, nubus huma-

nam irradiebat. Idem Homilia 2. in Apocalypsim.

Yenit grandis ad parentes, membra coarctans, tamquam se

issimum existens, ut efficeret corpus humilitatis nobis configuratum

carni corporis gloria sua. Idem Serm. 2. de Verb. Apof.

Mixtus Deus Pater, Medicus, misericordia Salvatorum, mixtus sum,

qui gratia sanctorum, qui sanctorum etiam mox daret: nihil addi ad ipsam benevolentiam posset. Idem Serm. 13. de Verb.

Apof. 1.

Nostri venturis ratio facti Christo Domino, nisi peccatores falsi

facie: sole morbos, & tulera, & nulla enim medicina

raro. Idem in Enarratione in Psalm. 48.

Formam viri affinante, & de feminis nascendo, utrumque

formam hoc modo honorandum judicavimus. Idem contra

Faultum.

Hac humilitas, & caritate incarnata Filius Del, liquefacta

est diuinitas Mundus, ut agnoscere saltem honestum sua repa-

rationis, qui non agnoscere existimavit sua conditions. Idem

Serm. 19. de Sanctis.

Deus Deum aliquid posset, quod nos fateamur investigare non

posse: in talibus rebus ita ratio facti est potencia facientis.

Idem Epistola ad Volusianum.

Non jam descendimus est participantes Verbi facti posse homi-

nem, etiam si invenimus aperte, & tunc invenimus.

Etiam si invenimus, quod summa possumus, quod nec rati, nec

mens valer possemus. Justin. lib. de Confess. Trinitatis.

Enigma factissimum, quod summa possumus invenimus, susci-

pendum est, quam humanus judicis traxit subiectandum. Cy-

vill. ad Regin.

Parvum (Incarnatio Verbi) deliberabat, ut credi posset.

Tertull. 13. contra Marcionem.

Parte unica ipsi totius orbis, qui destruxit necessarium deu-

Elide. Idem contra eum negantem Incarnationem, c. 8.

Quodcumque Del invenimus est mihi expedit. Idem ibidem.

Per Christum in Clavis se ergo possumus. Idem in Apo-

loget. cap. 22.

Dubitare jam desin quod & tu, qui Filius es Ad, fuisse

si Filius Del: non enim se ipsum ita humiliasset, nisi non esse

exaltaret. Chrysostom. Homil. in Mattheo.

Tunc calum terra facta est, cum celi Dominum continet.

Chrysostom. Homil. 2. in Joannem.

Venit secundus Adam, ut imaginem in nobis suam, ac simi-

litudinem exemplis suis resuscitaret. Beda in Haxamer.

Si non esset peccatum, non esset, quod in principio erat Deus

Verbum. Origenes in Numer.

Omnia que in natura nostra plantavimus, assumpti Ver-

bum, totus soror apprehendit, ut soror mihi salutem imperi-

et. Damascenus lib. 3. de fide Orthodoxa, cap. 60.

Quae reconciliatio est posse, quae humano generi reprobare-

etur Deus, nisi omnium causam Mediatoris Del, dominumque sus-

cepimus. S. Leo Epistola 97. vel. 134.

Quae ratione veritatem mediatori implere, nisi qui in forma

Dei equalis est, in forma servi esset participes & nostri.

Idem ibid. cap. 4.

Nisi Verbum dignatus caro ficeret, nulla posset caro salvari.

Idem cap. 9.

Ut non esset vita eius aeterna in utero, iam non operari-

salutem in medicina. Bernard. Serm. 2. in Feste Pentecost.

Talua opera fecit omnipotens. Majestas in assumptione nostri

carnis, ita mirabilis singularia, & singulariter mirabilis, ut

sicut simili perfekte conjuncta, nullo modo sunt confusa.

Seci nullus est simili mixtio in naturis, nulla quoque est

divisa in persona, & utraque natura unum tantum conti-

uant per sonum. Ut invenimus.

Quanti fetae Daus, ex his, qua pro te factus est, agos-

se. Idem Serm. 12.

Quo pro te melior, tanto mihi carior. Idem Serm. 1.

de Epiphani.

Venerandi huius Mysterii infernabilis altitudo. Idem in qua-

dam Epistola.

Abyssus plane imperficiens Incarnationis Dominica Sacra-

mentum, Abyssus imperficiens. Idem de Annunt. B. Virg.

O dignatio mira! O humilitas summa! O caritas inexpli-

ca! O pietas stupenda! quando Deus unius limus, summus fit

imperius, fortissimus fit infernus. S. Bonavent. Serm. 6. de Ad-

ventu.

Nullum ab aeterno maius factum, quam Verbum caro factum.

Simon Caius de genu Salvatoris.

Amplius Deus immortalis in Filio, quam in Orbe; in hoc mon-

Paragraphus IV.

7

mo proper homines dignatus est fieri. Idem in Manuali cap. 26.

Ut familiariter diligenter ab homine, Deus in in similitudinem hominis apparuit. Idem in Enchirid. cap. 26.

Quod natura non habet, usus ineficiens, ignorat ratio, mens non concepit humana, pater calum, floret terra, creaturam celestem miratur, hoc tenet est, quod per Gabrielem Maria premitur, & per Spiritum Sanctum adimpleretur. Hieronymus in Sermon de Assumptione.

Quem (Pater aeternus) sine tempore genuit, cum tempore offen-
dit. Gregor. lib. 2. & 6. Moral.

Mediator Dei, & hominum, ut culpas nostra transgressiones extinguit, & mortales nostras flagella tolerat. Idem lib. 3. Moral.

O inseparabilis dilectio Caristis! Usus seruum redemptor, Fi-
lium radiat. Idem.

Verbum caro dicimus factum non immundando quod erat, sed suscipiendo quod non erat: nostra auxilium, sua non minuit. Idem.

Mibi quidem impossibile est generatione: Divina & cretaria, men-
s deficit, vox plena, non mea canamus, sed & Angelorum & Ambro-
filius lib. 1. de fide ad Gratian. cap. 3.

Divinam, humanam natum, in unam coniunctam personam, nis-
sime fides credat, sermo non explicat. S. Leo Serm. de Na-
tivitate.

Suscipitur a maiestate humilitas, a virtute infirmitas, ab
eternitate mortalitas. Idem in sermonibus.

Propter liberandum hominem ab aeterna morte, factus est Deus
homo. Idem in sermonibus in Nativitate Domini.

Ideo filius hominis est factus, ut nos filii Dei esse possemus. Idem Serm. 6. in eadem Sollemnit.

Excedit multum superfluum humani: Eloqui facultatem
Divinum hominis operis magnitudine. Idem Serm. 9. de Tempore.

Divinitus auctoritate operis magnitudine. Idem in Psalm. 130. Hinc profe-
ctum est nomen Incarnationis confutatio.

Propter liberandum hominem aeternam mortem, ut plurimum adhibet nomen
carnis ad inveniendam natum humana, totum hominem compo-
nit. Idem in sermonibus in Nativitate Domini.

Excedit multum superfluum humani: Eloqui facultatem
Divinum hominis operis magnitudine. Idem in Psalm. 130. Hinc profe-
ctum est nomen Incarnationis confutatio.

Excedit multum superfluum humani: Eloqui facultatem
Divinum hominis operis magnitudine. Idem in Psalm. 130. Hinc profe-
ctum est nomen Incarnationis confutatio.

Excedit multum superfluum humani: Eloqui facultatem
Divinum hominis operis magnitudine. Idem in Psalm. 130. Hinc profe-
ctum est nomen Incarnationis confutatio.

Excedit multum superfluum humani: Eloqui facultatem
Divinum hominis operis magnitudine. Idem in Psalm. 130. Hinc profe-
ctum est nomen Incarnationis confutatio.

Excedit multum superfluum humani: Eloqui facultatem
Divinum hominis operis magnitudine. Idem in Psalm. 130. Hinc profe-
ctum est nomen Incarnationis confutatio.

Excedit multum superfluum humani: Eloqui facultatem
Divinum hominis operis magnitudine. Idem in Psalm. 130. Hinc profe-
ctum est nomen Incarnationis confutatio.

Excedit multum superfluum humani: Eloqui facultatem
Divinum hominis operis magnitudine. Idem in Psalm. 130. Hinc profe-
ctum est nomen Incarnationis confutatio.

Excedit multum superfluum humani: Eloqui facultatem
Divinum hominis operis magnitudine. Idem in Psalm. 130. Hinc profe-
ctum est nomen Incarnationis confut

est, si humana Salvatoris natura relicta fuisset naturali sua dispositione, hypostasis illius, vel personam emanaturam fuisse, & effluxum ex propria substantia fuisset natura, quin illa necessaria esset unio ad naturam cum persona conjugandam, quemadmodum nullo opus est vivulo ad rivulum cum fonte jungendum. Sed si sunt divina persona, quia supplet absentiam humanae personae in sanguine Salvatoris humanitatem non fuit naturaliter ab humana natura, & nullam habet cum illa proportionem, cum infinite excedat omnia creatura; necessaria aliquid requirunt longe potius ad illas similitudines perficie conjugandas.

cedunt natura, & alia, quæ sunt naturæ ejusdem effectus. Cum enim credimus Corpus IESU CHRISTI effectum fuisse ex purissimo Matris sanguine, in hoc natura opus cognoscimus, quandoquidem omnium hominum corpora ex matrum fuarum cruce reformantur; sed hoc excedit ordinem naturæ, & superat captum mentis humane, modus videlicet, quo hic homo Deus conceptus fuerit, & corpus ejusdem formatum, & denique quomodo eodem momento fuerit simul Deus, & homo perfectus. Itaque nemo ambigere potest, quo minus opus hoc proflus inauditus, & admirabile, si opus Spiritus sancti.

magis potestis ad hanc mundi vita perfecte coniungendas,
ut persona divina sit vere persona humana nostra; alio-
quin dici non licet, hominem esse Deum personaliter.
Adhuc igitur aliquid quod utramque naturam conjungi,
& aliquid valde admirabile; sed hoc intelligere nequeo,
mulloque minus possum explicare. Hoc unum dicti poete,
per hanc unionem, naturam humanam, cum intime con-
iuncta sit cum persona Divina, & locum tenet propriam
personam quem non habet, sustineri, terminari, & perfici
modo infinite nobiliori, quam sufficit in flatu suo natura-
li; & cum sermo sit de hypothatica unione, nihil conspi-
ci; nihil aliud intelligi, quam admirabilis sit me-
dus, qui ex tempore omnium sententiarum

orem incidenti, dicitur homo esse Deus, & Deus homo: Deus esse unius dicti inflatus, & homo Deus eternus: homo esse omnipotens, & Deus esse infirmus, homo esse immortalis, & Deus mortalis. Verbo, omnia ita communia, & reciproca sunt inter duas hanc naturas per haec inefabiliter unionem, ut de alterius nihil dicatur, quod non queat de altero predicari, dummodo tempore considerentur.

Qui recte intelliget hanc Theologiam, quam Sanctus Augustinus, omnesque Patres docent, nullo negotio contrahit simul contradictiones omnes, que occurserunt videtur in Sacra Scriptura, in Prophetis, & Sanctis Patribus, qui fidei gloriabantur. Nam et ipsi patres precepimus, Quamvis igitur eundem repperit Spiritum, per quem Sancti sunt adoptivi Dei Filii, non licet tamen hoc illi nomine tributare: cum enim sit Dei Filius per naturam, error efficeret, adoptionis gratiam, vel adoptivi filii nomen illi modo ullo pollo congrue.

qui sapientib[us] adverterit videtur, ubi de JESU CHRISTO loquuntur, cum alii eius magnalia tantummodo celebrent; alii vero de illius humilitatibus tantum loquantur; alii gloriam eius extollant; alii ignominias ostentant; alii probem ipsum unum, eundemque esse cum Patre, ali et cum Dei servis esse fateantur. Sanctus Paulus assertit illum in omnibus cum Patre qualiter esse: Non ipsam arbitrius est esse eae aequalis Deo; & Salvator ipsa fateretur Patrem suum maiorem esse. Quia omnia simul ita conciliantur, ut nulla sit ad contradiccio[n]em; quia modo sermo est de illius divinitate, modo vero de illius humanitate, modo de anima, modo vero de corpore. Quis autem ignorat, ut vera sit contradiccio[n]e, que si absurdum, unum & idem affirmandum, & negandum esse eodem tempore, eodemque modo?

Hoc admirabile est artificium infinita Sapientia Dei, duas est IESU CHRISTO naturas; alienam humana, quae pati ac mereri potest pro nobis; alteram vero divinam, quae passionibus meritissime ejus infinitam virtutem tribueret. Sola natura divina non potuisse pati, & sola humana natura nequamvis fatis digna pati valuisse, ita ut fasiscante iustis potest pro nostris crimini- bus. Oportebat igitur duplicum hanc naturam coniungi in una tantum persona divina, ut scitis actiones, & patho- nes tribuantur agenti, ac patienti, quidquid ad hanc du- plicem naturam pertinet, aque IESU CHRISTO tribue- retur: nam quanvis verum sit ipsum in humana dumta- dat natura pati; nihilominus quia est divina persona,

Miracula
qui compone-
nt videtur
Del Inci-
mat.
vere dicti potest, Deus esse, qui patitur, & moritur.
Quo miracula in magni hujus operis perfectione acci-
derunt! 1. Virginem sine Virginitatem detinente ventre
ferre; & quicunque Virginalem perfici pudicitiam per mater-
nitatem, quod miraculum! 2. Corpus humanum efformari
in idu oculi, cum omnibus necessariis dispositionibus ad
rationabilem animam recipiendam: 3. Animam hanc rece-
pisse perfectum rationis usum eodem articulo, quo crea-
tus est homo, & in aliis rationibus, & aliis virtutibus, & aliis
glorie recompensari, & eternam aeternitatem tua hoc pacto,
ex quo liquet quoniam Deus dilexit homines, qui in
redemptionis ipolorum pretium Unigenitum suum dederit,
femur secundum Sancti Augustini sententiam, quamvis
Deus potest humanum reparare genus plurimis modis, nul-
lus tamen hoc aptius aderat, quia haec potissimum era via
ad homines aeternum pertrahendos per proximam praefati-
millorium virtutum, & coquere a malo avertendos. Quaz
sancti Doctoris sunt verba.

In opere Inv
caractaris

ta fuit, repletam fuisse omnibus scientiis, et illustratam omnibus cognitionibus, quæ perficere poterant mentem hominis divini. Ad hæc illam creatae fuisse, ornatum omnibus gratiarum theauris, qui sanctificare poterant Sanctum Sanctorum, & tandem eodem momento animarum hanc beatam fuisse, & gavissimam beatitudinem, quam aeternum posse habere, ita ut Sancta Virginis uteruſ primus Paradisus, in quo Salvatoris anima videre ceperit Deum facie ad faciem. Quenam miraculorum congeries! Virgo balbuti ſinu ſto perfectum virum, & omnipotente Deum, beatum, & beatitudinem omnium hominum.

Animadvertisit enim tamen cum Tridentini Concilii Catechismo, in hoc mysterio plura esse, quæ ordinem ex-
tacit Doctoris iunt veritas.

Quemadmodum Dei maiestas non viluit, neque diminuta fuit equoq; fibi naturam humanam conjuxit; ita debita illi reverentia minu; non debet, immo debet augeri propter hoc sublime mysterium; cum enim per illud perfectius cognoverimus naturam divinam, hoc illustrati lumine illius magnitudinem, infinitaque bonitatem cognoscimus. Hinc argumentum deponemus postulatum illum honorandi, amandi, & queſcendi majori cum affectione, & fervore, ut grati animi fenfum melius illi testemur ob tantum beneficium. Hoc canit Ecclesia in Canone Missæ: *Quia per Incarnationis Verbi mysterium nova mentis nostra ſculis lucis tua clariſtis infuſi, et dum vifibiliter Domum cognoscimmoſ, per huic in inviſibiliū anorem tradidimus.*

*In operis In-
tarnationis Animadvertisendum est tamen cum Tridentini Concilii
Catechismo, in hoc mysterio plura esse, qua ordine in ex-
Incarnati Verbi mysterium novitatem nostram oculis lux tua clari-
tatis infusile, ut dum visibiliter Domum cognoscimus, per hunc
in invisibiliem auferemus trahimus.*

Prima, & potissima causa propter quam Dei Filius homo factus est, fuit, ut auferret, ac deleret origine peccatum potius quam actualē. Rationem adferat D. Thomas qui ait, q.1. art.4. origine peccatum gravius esse actualē. Hoc enim invenimus, utrum in factū, & coniunctū hominem

Prima, & potissima causa propter quam Dei Filius homo factus est, fuit, ut auferret, ac deleret originale peccatum potius quam actualē. Ratione adserit D. Thomas, qui ait, q. 4. art. 4. originale peccatum gravius esse actualē, hoc enim unum, tantum in se, & conquitur hominē, originale vero totum humanū genus corrupti. Sed animadvertisendum est cum ceteris Theologis, IESUM CHRISTUM in Mundum venisse non solum ad delendam originale peccatum, verum etiam alia actualia quia post primum illud patrata fuerunt, non quod omnia peccata extinta, & delectaque fuerint per Incarnationem, sed quod mors, & merita Salvatoris, qui nobis applicantur, medium sunt sufficiens, ac abundans ad delendā peccata nostra, quemadmodum docet S. Paulus Apostolus, cum ait, originale peccatum gravius esse actualē, quia latius patet, ac se ferat in homines omnes effundit: sed minus esse actualē, quia minus est voluntarium; quia tale non est, nisi quis singulorum voluntas in Ade voluntate continetur.

Ceterum semper hic supponendum est per eadem Philosophia principia ad duas naturas simul conjungendas, exenti gratia, corpus, & animal, necessitate requiri inter utramque vinculum unionis, quo hoc fides sit; aliquoq difficile esset intellexi, quomodo tunc diversa substantia, que aliquoq separari possunt, quia una ab altera amore retur, possent unquam ad unionis terminos pervenire, nisi falem ex parte aliqua quasdam mutatio contingat. Ita humanitas suam habet peculiarium unionem, qui Verbo Divino adnectitur, & quia illuc magis est necessaria, quo remotor est per natura fuit conditionem; quamvis Verbum, quod Calum, terraque replet, nobis magis intimum fit, quam anima nostra. Ut autem se cum humanitate conjungatur, illud mutationem non est proper hanc affinitatem; quia fit non tamquam civilis aliquis contractas inter duas diversas personas, sed per extensionem diuinarum in una, eademque persona conjunctionem.

Verbum caro factum plus honoris, & glorie atritul Deo,

Communis est Theologorum sententia, non extremam causam propter quam Deus se hominem facere voluit, sicut hanc ut videlicet palam representaret perfectiones suas, quae aliquid ad maiorem ipsius glorian posuit conferre. Et sane proprium Filii Dei est, sicut Patris sui imaginem; quoniam procedit per viam cognitionis, cuius effigie constituit in expressione, & representatione objectus sui. S. paulus illud appellat figuram subtilitatis Patris, characterem gloriarum ipsius: sed characterem viventem, figuram substantiam, qui exprimit perfectiones omnes principiorum quam omnia simili creatura eidem criminibus, & consumebris his fuit auctor poterint. Nam Incarnationis hoc Verbum cum sit Deus simil & homo, actiones illius meriti infiniti extinxerunt; cum e & contra creatura, cum certis terminis, finibusque contingatur tam in bono quam in malo, coextorta est in natura sua, & nihil nisi frumentum operatur. Ita facta verum est dicere, Verbum carnem factum sicut ad gloriam Patris cui reparationam, sic vere dicere possumus, ipsum maiorem Deo glorian procurans, quam homines omnes post scleribus illi auctore poterint.

Cum in forma Dei esset, semperip exanimata formam servit. *Quoniam* **accipiens, & habens inventus se homo. Ad Philippi. 3. Verba eius **hac notanda sunt. Dua sunt in JESU CHRISTO naturae, divina, & humana; alteram habet ab altero, alteram a nobis in tempore mutatus est. Per alteram infinitate sublatius est super omnia creatura; per alteram infra creatas mentes demissi. JESUS CHRISTUS, si dicens *fratrem* naturae. Se humiliata non potuit; sed ut****

non fecus ac primi homini corpus, quam in Mariis utero
formari; ut mox non fecus ac homines reliqui nasceretur,
quodcumque tandem in sua, ac in ceterorum nativitate
discrimen interieret? Sed animadventurum est, non eam
fuisse mentem Dei mittentis in mundum filium suum, ut
novum hominem faceret, sed ut illum repararet, quem
peccatum vitinaverat. Quarebat ipsum Adam, & semini il-
luminare spectet natura, te humiliter non posset, sed ut
nobis preberet perfecte humilitatis exemplum nequaquam
consideravit quid ipse sit quatenus Deus, & reperiret dum
taxat quid sit quatenus homo: si ipsum humiliavit, &
exanimavit & abcondens infinita magnalia sua sub forma
serui, viuis et tamquam novilimus hominum; semel ipsius
exanimavit formam servi accepit.

Dici non potest, Dei iustitiam coactam fuisse, ut traheret mundi Unigenitum suum, vel homines mereri unquam potuisse, ut Verbum Aeternum humanam carnem asserunt. Sanctorum Patriarcharum voti, Prophetae suspiria, legis antiquae sacrificia, innocenta Abel, fides Abraham, obediens Iacob, & omnes eminentes virtutes Sanctorum veteris Testamenti insigne hoc beneficium prouidimus.

S. Thomas plures alterationes, propter quas minime decebat, ut Dei Filius statim post peccatum carnem assumetur, quarum prima est, opus fuisse ut aliquod temporis spatium elaboraret, ut homo summa cognoscere posset calamitatem, scelus suum feniret, ac necessitatem liberatoris; & credi potest, Verbum tunc temporis caro, amplissime, cum videbat majorem Mortalium numerum ex divino hoc Mysterio & profectorum esse, ut ait S. Augustinus. Sed tunc opinio est, sepe submittente ordini alterna Sapientia, quia ita dispoluit, & imperavit, ut hoc mysterium adorabile adimpleretur in plenitudine temporum; quoniam operum prestitum non erat, ut JESUS CHRISTUS in ipsis Mundis parvus esset, sed in aliis.

di primordiis carnem afflumeret.
Prætermitto plurimas questiones, quæ agitantur in scholis de hoc Incarnationis mysterio; quæ cum theoretice tantum sunt, ad tractatum potius Theologicum, quam ad sermonem pertinent. Id genus sunt, utrum Verbum Divinum factum fuisset caro, si primum hominum patens non peccasset. Cur Filius potiusquam Pater, vel Spiritus Sanctus carnem sumperferit? utrum aliqua metita iustitia, & de condigno præseverat ex parte IESU CHRISTI, vel Sanctorum Patriarcharum; & alia id genus, que Concionator quidem ignorare non debet, sed quæ doceri auditores non admodum refert.

magno hon
opus fues
peret.

Homines nullam veram habere possunt Religionem, quae institutorem non habeat JESUM CHRISTUM, qui Verbum est Incarnatum, quia per hunc unum supremos reditum possunt honores, qui infinita Dei Majestati debentur et Religio Judaica vera non erat, nisi quia innitebatur JESU CHRISTO, qui promisit erat, & illorum sacrificia ideo folium grata erant Deo, quia illius erant figura. Christiana Religio modo vera est, quia innititur JESU CHRISTO, qui illi datus est, & quia possidit vestimenta admodum retinere.

De annihila-
tione Ver-
is in My-
terio Iesu.

CHRISTO, qui inuitatus est, & quia poterit veritatem, cuius altera illa non nisi promissiones, & figurae habebat.

Quia major annihilationis, quam dicere omnipotenter Creatorem factum fuisse creaturam suum ipsum. Jure S. Pauli hoc illud appellat nomine, ut inquit Theologus, quod premissus ad litteram intelligendum est, non autem velut species aliquae exaggerationis. Et hanc adferunt rationem, quia creatura non ita exanimatur, quamvis ad primum originis sui nihilm redigeretur; quandoquidem liquer in ante magis Deum a creature distare quam a nihilo dixerit creatura.

quisrit, non aliam, nisi nimam illius caritatem inventis. Propter nimam caritatem, qua dilicit nos. (Ad Epist. 2.)

Ad id autem, quod aliis tenet Theologus, Deum in omnibus extrinsecis operibus suis querere gloriam suam: hoc quidem verum est; sed in hoc proprio loquendo, non agitur de gloria sapientiae, & infinitae potentiae sua, sed de gloria gratiae sua, S. Paulus ait, ideoque de gloria amoris huius gratuiti, per quem dedit nobis filium suum, ut mera ipsius misericordia elucesceret: in laudem gratiae qua gratificavit nos in dilectio filio suo (Ibid.).

Exclusum non inter Patrem, & Filium in Sanctissima Trinitate, tenebantur, Patrem aquae ac Filium humanam aſſumptiū carnem, quā omnī una, eademque perfoma gniſtacit duobus diversis nominibus, eo modo quo dicimus eundem Deum esse Creatorem, & Redemptorem. Hoc refertur ad directe adverſatur Trinitatis Myſterio, & conſequenter Myſterio Incarnationis. Marcionites, Priscillianisti, & Manichei aliterbant Incarnati Verbi carmen non effe terrenam nostram similem, sed caleſtem formatam ex ea materia, ex qua facta sunt Cœli. Valentianini Incarnationem, & Nativitatem Salvatoris comparabant luci per crystallum transuenti, & negabant a Maria ſuile conceputum, cui perfunnam impietatem Delparia dignitatem negabant. Apollinaristis alius fons agnorum effutiebant; docebat enim Verbum ſumpſic carnem inanimatum, & divinitatem illi pro anima fuile, eo quod non intelligebant, carnem in Scripturis pro totu[m] homine usurpari. Nestoriani erraverunt non admittentes veram, & substantiam unionem inter naturas duas in unitate personæ; atque hoc modis ex coru[m] sententia Deus nascitur, & fideliter.

P A R A G R A P H U S VI.

¹ Deletum ex Asceticis, nuperisque concionanoribus loci.

Cultus & adoratio cultus & adoratio, & dicuntur illi quidam Verbum Carmen factum esse, alii vero naturam humanam in Verbi naturam fuisse immutatam. Nihil dico de Ariani, qui afferentes Verbum esse creatum, fatevi non, renuentem Deum incarnatum, fuisse. Cultus eius nequit dignus Deo illum recipiente, si qui Deum adorat, non est per adorato, & si victimam non que dancat ac ille, cui offerat. Hac de causa Verbum Divinum Incarnationis est, cumque minime posset semipotius exanimari in natura sua, alteram acceptis huic humilitatem, & annihilationi obnoxiam, ut adhiberet Deo cultum, & officeret illi sacrificium quod divinitati illius perfekte responderet poset, prestitumque illi profundum hanc adoracionem in ipso sue Incarnationis momento. Adoratio enim nihil est aliud, quam interior exanimatio coram Deo. Hinc qui adorat, se coram Dei maiestate submittit, quia reverentur in nichil suum, ex quo egreditus est, confitens Deum vere illum esse, qui est, & entia omnia quamvis perfecta, nihil esse cum supremo ente illo comparata. Hoc fecit Verbum hoc incarnatum nostram naturam sufficiens; se sed dimittit utque ad annihilationem, uti Apollotus inquireat, ut dignum praestaret obsequium Aeterno Parci, quod nulla crea-

Cum homo non posse nisi humiliari, et in iuria reparare Deo illam per superbiam, Verbum eius tamen hanc parasonem facere uice sapientia. Liquebat, quondammodo ambitio extitit causa rebelliorum primi parentis nostri, qui dereliquerat obedientiam quam debebat eis, eo quod superbus erat, & funesta haec dispositio fuit origo peccati ejusdem, opus est, ut parvum reparare fecerit per oppositionem suam; opus est, ut inquam ut se humiliaret, ac se submitteret in oculis suis, cum que cordis corruptio illum ad superbiam fastigium exeret, atque in humilitatis abyssum descendat, ut adorabilis hunc Majestati ablatum honorum restituat. Cum autem neque per estet, ne dignus quis, per se dividat satisfacere iustitia, nec aliquam actionem facere, que Deo esse posset accepta, Aeternum hoc Verbum induit uoluntate mortalitatem, ut in illius locum subiret, & divina misericordia obtinaret per omnia humiliacionem genera veniam ingratim, ac inobedientis animi; id eoque venit in Mundum eo in statu, qui celavit oculos nostros quidquid erat. Hoc de causa quidam per tantissimum Ecclesie Doctoribus dixit: *Superbius sic edit Deus, ne contra hanc uanam se tanquam humiliatae sitip-
pax*. (August. de SS. Virgin. c. 20.)

Gnomoda.

Omnes operariorum tuorum
In te, O Domine, speramus.

Secundo Omnes operations ab extra communes sunt tribus personis Sanctissima Trinitatis; qui cum unum sint in natura, in actionibus suis separari non possunt. Tamen actiones quadam singulis personis peculiariter tribuantur secundum variam attributa, que singulis convenient. Patri accepta referunt creatio, quia cum sit principium sine principio, & en autonomaticae, illi melius convenient nomen Creatoris. Incarnationi tributus Filio; cum enim sit forma Dei, & vivens Patris imago, illius erat reparare hominem, videlicet reformare deformatam imaginem suam ac resuscitare magnum illud opus, quod peccatum corrupserat. Denique formatio corporis Christi in Marie sua Spiritu Sancto tributus, adeoque productio praecellentium hujus operis, honitatis Dei, illi est tribuenda. Hic solus est, qui nihil in aeternitate producit. Pater gignit Filium per fecunditatem essentiae sua: Pater & Filius per amorem reciprocum produscent Spiritum Sanctum. Spiritus vero Sanctus solus sterilis est, sed fecundus evadit in plenitudine temporum. Fingit corpus Verbo, quod Pater Eternus mitit in terram, & aquam erat, ut illi praelucrum hoc opus Deo dignum tribueretur.

Opus erat. In ea affinitate, quam voluit Deus inire cum homine, ut Deus si Dei magnitudo spectetur, hominis erat primos movere prior agere, in glorias, itari ad Deum; sed si nostra spectetur infirmatio affinitatis, opus erat, ut Deus prior moveretur venturus ad hominem. Deus nimis magna erat, ut hominem praevente opus inire cogeretur; homo nimis erat infirmus, ut Deum præveniret.

Paragraphus VI.

tastoque in numero? Quanam praesentiora recipere poteramus exempla, ut confundemur, simulque inflammarum, quam illa Salvatoris hujus, qui similiter Verus Deus, & homo? Quomodo melius curar poterat superbia nostra, quem humiliata sua, & demum quoniam modio tantus in Deo diligendo tempor melius excuti poterat, quam tali caritate? *Idem*.

Pro insigni hoc opere, & hoc incomparabili beneficio
cordis meo cumdem amorem erga te? Idem.
Nec respiciatis ultra corpus vestrum, tamquam sarcina.

non elegit Deus aliquem ex Angelis suis, vel Seraphim; sed secundum Patris voluntatem, cuius infinita bonitas de-
testa est oculis nostris, ille, qui ipsius est imago, & Ver-
bum, quin relinquenter gloriosum Patris sui sumus, ubi
refidet ac leximo, hoc voluit descendere, ac se con-
spicuendum tradere in sua humanitate. Ut nolis gratiam
hanc impetrare, ex glorio illo suni descendit modo pro-
fus admirabilis, quin humilis huiusmodi delicensio effec-
tit, ut aliiquid innoveretur eius gloria, quam possidet
in Celo. Miraculum incomprehensibile! Dominus gloria
omnia Dei magnalia conjunxit cum infinitissimis homi-
nis; & qui omnes creature effinxerit, non designatus est
serui formam subciperre, & non serui tantum, verum etiam
peccatoris, qua extrema est humiliatio, in quam defen-
dere poterat. Usqueque Dominus pertulit in hoc incom-
prehensibili beneficio, amorem tuum. Non fatis tibi sicut
Ne recipias ultra corpus ventrum, tamquam lumen
humiliante, quod dedecet animam vestram illuc
rendo addistam. Caro haec principium est glorie vestre,
quoniam eadem induit est JESUS CHRISTUS homo Fa-
etus. Verbum caro factum est. Neque putes id factum, quia
Verbum non accepit animam, quemadmodum accepit
hominis corpus; sed non coniunxit se cum hominis spiri-
tu, nisi ut simul accepit carnem, qua indigebat, ut pa-
tiretur, & ferret vicinam, qua Celum cum terra erat re-
conciliandum. Accepit autem quidquid abjectissimum erat
in homine, ut hominem attolleret ad id, quod sublimius
erat in Deo, & factus est Filius hominis, ut nos faceret
filios Dei. Ille, Sanctus Augustinus ait, est *Nos Duximus,*
quis Christus Christianorum est. Humana ambitio poseras ne
altius attolleret vota tua, quam ad divina hypox filiationis no-
menave. *Abbas de Lava in Sermone pro die Nativitatis Domini.*

presentibili beneficio amorem tuum? Non tatis tibi sunt
esse Dominum nostrum, Creatorem nostrum, protectorem
nostrum, sed fieri etiam volunti fideles nostrum, fra-
norem; *Avitas au& early in sermone pro die Nativitatis Domini.*

Presentim omnibus malis nostris remedium, & in-
ventio Deo dignissima ad eorum coercendam vim hoc fuit, nisi Mys-
terio confi-

nonrum, tunc nisi enim volunt traducant nostrum, tri-
natum, carnem, & sanguinem nostrum. Quomodo fieri pos-
tis, ut post tantum, ac tam insigne beneficium non ame-
mus illum? Cur nam aliquando nolnet nos recipimus, ut
interrogemus eorum noscum, quis igitur est ille cui ita ca-
rericum sum, ut quin id meritis tuerim, se se mihi praefitent
Medicum, Salvatorem, Patronum, & hac arte ulla fuerit,
ut me pererratur ad te, atque dignatus fuerit eo utque te
demittere, ut in te miseras meas scilicet, me facturus
participem sua beatitudinis, & omnium honorum suorum? Cur
ergo post tanta ejus in me merita, an non ardeo? *Idem.*

Quam longe distant a nobis iudicia tua Deus! quis
scrutari potest impenetrabile confituum tuum? Si iudicetur
Iesum eum de incarnatione tua secundum oculos carnis,
nihil nisi abjectum, nihil nisi humiliatum videatur; sed si
inspicatur oculus fidei, omnia magna sunt, & admirabili-
ta. Hoc praeclarissimum opus est & potentissimum, & infinita
misericordia tua. Adorabiles haec perfectiones tuae num-
quam melius entinerunt. Dicam, Domine? Namquaque magis
Deus fuit, vel potius numquam magis te ipsum glorifi-
fisti tamquam Deum, quam cum homo factus es. Opus
erat Sapientia, qua tua par est, ad inventendum me-
diū adeo excellens beneficium, ut Deus homini, & homo
appropinquaret Deo, alterius gloriam vendicandi, & al-
terius saluti confundendi; verbo delendi peccatum, & pec-
catores salvum faciendo. Numquam era dignior Pater tuo
victima, nisi tu ipse; quomodo tu melius justitia illius
satificare posses, & reparare injuriam, qua illum affec-
ter homo, quam utens humanitate tua, & hoc pacto ex
tempore Decoaginante ad eum in correptione, & in
quid Filii Dei, una ex adorabilibus Perlonis Sanctissima
Trinitate nostram induit naturam, ut nos doceret cum fa-
ctis, tum verbis Sanctitudinem, & conformatas animas no-
stras in cultu veri Dei per soliditatem fidei ab omnibus
rationis defectibus immunem. Si enim Idolatria cultus,
S. Paulus teste, causa fuit vitiorum omnium, que late-
rapid Ethnici graffabantur; oportuit e contra, ut Reli-
gio, quo verum colit Deum, causa sit omnium virtutum,
quo vere sunt. Hinc Abraha quo, quo idololatria late-
rit in omnes terras evulgabatur, Deus promisit illi futurum,
ut omnes populi benedicerentur in Messia, qui ex illius
femine prodiuit erat ad exterminandam fabulosam numi-
nam, quod ipsam distinguitur verbis portendit Jeremias
Propheta. *Ad te Genes. ventient ab extremis terris, & direc-
tor, mediatione pessimi viri patres nostri. (Jes. 15.)* Et pro-
fecto; Christiani, modo ad evidentiam per Verbi Incar-
nati gratiam videmus horribilem infidelium excitatem,
& colimus veritatem Dei, hinc dicentes cum Barne Pro-
pheta (Co. 6.): Non es tu Domine ex numero Deorum
non aliam figuram habentium prater eam, quam de op-
ficiis aliquius manu accepterunt; quorum oculi onus sunt
pulvere, qui excitatur pedibus adorantium; cuius facies
atrum bibit colorem ex fuso victimarum, que in eorum
adibus crementur; cuius viscera tinea depauperata sunt, quas
les producente potest materia, ex qua eam frabefacta:
Te oportet adorari Domine. His est magnus incarnationis
efficiens. *T. Deozani in libro, qui inservit, Divinitates JE-
SU CHRISTI per opera ipsius.*

Ipsa malo remedium eliciens? P. *la Valeis in internis cal-locutionibus de Myeritis Domini Nostris.*
Divine Salvator, cum nobis ita salutis nostra curam susciperis, ut cura nostra non esset amplius ita necessaria, quam breviorum, apertiorum, perfectioreum regulam nobis proponere poteras, quam exemplum tuum? si Deus tantum fuisse, non portuissi pati, neque nostra perfervore debita passionibus tuis; neque temet nobis ostendere, ac per veligia tua viam indigitare, quæ nobis esset arripienda. Si homo tantum fuisse, omnibus meritis tuis ne unum quidem feels nostrum reparare portuisses; & alioquin obnoxius errori, ut homines ceteri, nobis certus dux esse non valuisse; sed quoniam similes es Deus-homo, & Homo-Deus, nihil per te desiderari potest ad copiosam redempcionem, hanc que universit terrarum orbem complevit, et nos exclamat: *Vide Regis dominus execusum, ritus ex non*

et & quæ sexcentis aliis orbibus redimendis sufficeret. *Idem.*
Non nisi infinita potentia, Divine pars, confociare poterat utramque naturam Divinam simul, & humanam in una tantum persona. O unio incomprehensibilis! O admirabilis qualitatem, & nominum communicatio! Propter ineffabilem unionem hanc quidquid de homine dicitur, dici potest de Deo, siuisse in tempore, passibilem esse, omnino-
sum esse morti, omnibusque vita noctre miteriis. Quidquid dicitur de Deo ipsum esse ante omnia tempora, geni-
tum siuisse in splendoribus Sanctorum, esse Creatorem
Mundi, & Dominum universorum. Ita o Homo Deus, &
Deus Homo simul es. Omnipotens & imbecillus, infinitus,
& finitus, aeternus, & mortalis, Dominus, & subdi-
vites, dives, & pauperes, gloriosus, & obscurus, gaudens su-
prema felicitate, & omniam arumarum nostrarum partici-
pes. Nonne hic maximus est Calestis Virtutis conatus? vivente splendoris apparere volebat. (*Homil. 23 ad populi Antiochenos.*) Quid inde eft adeptus? non quod le hominem esse & insipientem omnibus facilius probabat. Ambito forun-
dum taxat Regum dementia est te Deos facere; sed quod illa nequit obtinere, id mirum in modum assecuta est in-
finita Regis Regum Sapientia, volens ut homo vere Deus
esset, cum Deus vere factus est homo. Inexplicabilis hic
magnitudinis appetitus, qui in hominis corde succensus
fuit, cum damon primos Parentes nostros decipiens, pol-
licitus est illos Deo similes futuros, in primi Adami per-
sona fraudatus fuit, sed adimplitus, & cumulus est
etiam ultra vota in persona alterius Adam JESU CHRISTI,
in quo homo non solum est Deo similes, sed ipse Deus. Pa-
ter Dargenianus Capitonus in Magnatibus JESU Collatione quinta.
Cum video Deum meum pro me facere ea, qua menti
humana sunt impossibili, inde a tunc magistrinum do-
cere, ut se

treps. Nonne me maximus et Caelus Virtutis contulerat? Nonne hoc maximum est opus dexteræ Alitifimi? Idem.
Quid igitur, Domine, in me reperisti, ut me tantum diligeres? Heu! nihil vides in me nisi infirmatatem, imbecillitatem, peccatum. Sed Deus meus, haec ipsa infirmitates, & miseria mea te ad misericordiam exciverunt. Quo magis illa vidisti, eo magis miserere es. Confundans
te ipsum impotens, inde agnito magnitudinem dominorum illius, qui omnes hominum cogitationes excedunt. Quo magis spiritus sentis se imparem illis concipendis, eo magis attollitur cor meum ut ad sublimiores gratias animi sensus ascendas. Scio equidem Domine, nihil tibi arbitrare esse, nisi quod facere non vis. Verum fas est dubitare quoniam voluntis in terram uite descendere pre-